

Utbygging betyr mer sårbar natur

Et tjern i er langt på vei et avgrenset og "lukket" økosystem. Organismene her vil for de flestes vedkommende ha sitt leveområde avgrenset. Det betyr også at balansen i systemet ikke trues av inntrengere fra andre vannmiljø.

I ei nabotjønn kan det være en annen struktur og en annen "maktbalanse" mellom de ulike organismer på tross av at sammensetningen av arter er svært lik. Forskjell på bare en eller få arter kan gi store utslag. Over lang tid vil hvert av økosystemene ha etablert en fint avstemt balanse. En åpen forbindelse mellom to isolerte systemer er et radikalt inngrep. Gitt at miljøene ikke er helt like, betyr det en krig og revolusjon. Som kjent ender revolusjoner med at noen bukker under og nye seierherrer overtar. Men i sum betyr det at mangfoldet er blitt mindre.

Et vassdrag er mer åpent og dekker ofte store områder. Nedslagsfelt i fjell, vann og bekker dreneres i et hovedvassdrag. De høgre områder vil "overrisle" områdene nedenfor både med vann og med levende organismer. Oppstrøms kan gode svømmere ta seg fram og ha leveområde inntil fysiske forhold setter stopp. Mikroorganismer kan bli med og spres over store avstander.

Vefsna har naturlige avgrensninger.

Fra naturens hånd er Vefsnassdraget isolert fra nabovassdrag med naturlige avgrensninger. Over lang tid har utviklingen gitt vassdraget sin særegne karakteristikk. I sum har det rike mangfoldet ført til at elva på vitenskapelig grunnlag er vurdert som svært verneverdig.

På samme vis som for mindre vann er en åpen forbindelse mellom isolerte elvesystemer et drastisk inngrep. Spredningen av organismer kan også her

representere katastrofer i økologisk forstand.

Feltundersøkelsene som Civitas-rapporten viser til, er ufullstendige. Til nå er problemstillingen avgrenset til hvilken skade organismer fra Susna og Skarmodalselva kan påføre Røssvatnet/Røssåga. Problemstillingen er avgrenset til bare å se på organismer som er "fremmed" for Røssvatnet. At Vefsnassdraget tappes for organismer og biologisk materiale som hører vassdraget til, er ikke vurdert.

For øvrig er ikke Skarmodalselva ovenfor inntak undersøkt – flere titalls km!

La oss leke med noen mulige tilfeller:

- ✓ Enn om et eller annet vesen (eks. NVE) ved et uhell eller mot bedre vitende kom i skade for å slippe ut en naturkatastrofe av en mikroorganisme (f.eks. neste generasjon Gyrodactylus)?
- ✓ Eller en annen og mer privat variant: Medelsvenson eller Ola Nordmann fisker med levende agn (ørekyte) ovenfor vanninntak og slipper ut det han ikke bruker.

En forbindelse mellom vassdragene vil være en effektiv måte å overrisle to vassdrag med "nye muligheter".

Det er mange som fryder seg med å drive med isfiske på Unkervatnet

Det ville være galt nok med ett vassdrag! Verken NVE eller andre greier å ordne opp etterpå! Konklusjonen er at å åpne forbindelsen mellom de to

vassdragene Vefsna og Røssvatn, er det som å gjøre naturen fattigere og mer sårbar ovenfor framtidige økokatastrofer.